

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1927.

Andra kammaren.

Nr 23.

Torsdagen den 21 april.

Kl. 2 e. m.

Förhandlingarna leddes vid detta sammanträde av herr förste vice talmannen.

§ 1.

Justerades protokollen för den 1, den 2, den 5 och 6 innevarande april.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna sjukbetyg:

Andra kammarens talman, herr Herman Lindqvist, är på grund av sjukdom (hypertonia) oförmögen att delta i riksdagens arbeten och i behov av 1 månads fullständig vila, intygas.

Stockholm den 21 april 1927.

I. Jundell,
professor.

§ 3.

Sedan riksdagens båda kamrar förehaft och godkänt de uti bevillningsutskottets memorial nr 11 och 24, jordbruksutskottets memorial nr 25 ävensom statsutskottets memorial nr 52 punkterna 1—5, nr 68 punkterna 1 och 2 samt nr 69 föreslagna voteringspropositioner rörande frågor, i vilka kamrarna fattat stridiga beslut, samt bestämt blivit, att vederbörliga omröstningar över de olika besluten skulle denna dag äga rum, så anställdes nu omröstningar enligt nedan intagna voteringspropositioner i följande ordning, nämligen:

Första omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial nr 11).

»Den, som i likhet med första kammaren vill att rubriken 242 i gällande tulltaxa skall erhålla följande ändrade lydelse:

Block och läster för tillverkning av skodon samt ämnen för dylika läster; ävensom träskor och ämnen till infattning av borstar (s. k. borsträn) samt formar för industriella ändamål, 1 kilogram 10 öre,
röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att motionen I: 37 av herrar Lindgren och Åkerberg, om sänkning av tullen å ämnen för skoläster, icke skall föranleda någon riksdagens åtgärd.»

Andra kammarens protokoll 1927. Nr 23.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 106 Ja och 116 Nej, varjämte 4 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 99 Ja och 42 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .. 106 Ja och 116 Nej, sammanräkningen visade ..... 205 Ja och 158 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Andra omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial nr 24).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att nedan angivna del av gällande tulltaxa skall erhålla följande ändrade lydelse:

Växter, ej särskilt nämnda:
levande:

130 a.	— — — — —	
130 b.	förädlade träd av äpple, päron, plommon och körsbär	1 kg. 60 öre.
130 c.	andra	1 kg. 7 öre.

Anm. 1. — — — — —

Anm. 2. — — — — —

Anm. 3. — — — — —

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att motionen I: 58 av herr Adolf Dahl, om tull å förädlade träd av äpple, päron, plommon och körsbär, icke skall föranleda någon riksdagens åtgärd.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 100 Ja och 126 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 100 Ja och 38 Nej; vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .. 100 Ja och 126 Nej, sammanräkningen visade ..... 200 Ja och 164 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Tredje omröstningen:

(enligt jordbruksutskottets memorial nr 25).

»Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad jordbruksutskottet i utlåtande nr 11, punkt 34 i förevarande avseende, hemställt eller att riksdagen

gen må för bearbetning av material från riksskogstaxeringen anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 63,000 kronor röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren för bearbetning av material från riksskogstaxeringen anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 66,000 kronor.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 74 Ja och 151 Nej, varjämte 1 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 82 Ja och 60 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .. 74 Ja och 151 Nej, sammanräkningen visade ..... 156 Ja och 211 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Fjärde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 52, punkten 1).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må medgiva, att från de å det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk uppkomna besparingarna må för budgetåret 1927—1928 av Kungl. Maj:t, under de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t äger föreskriva, utanordnas ett belopp av 15,000 kronor till laboratorieutrustning vid tekniska gymnasiet i Örebro, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren medgivit, att från de å det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk uppkomna besparingarna må för budgetåret 1927—1928 av Kungl. Maj:t, under de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t äger föreskriva, utanordnas ett belopp av 10,000 kronor till laboratorieutrustning vid tekniska gymnasiet i Örebro.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 53 Ja och 173 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 86 Ja och 57 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .. 53 Ja och 173 Nej, sammanräkningen visade ..... 139 Ja och 230 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Femte omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 52, punkten 2).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Oscar Olssons ovan nämnda motion (I: 94), i vad densamma beträffande anslag till anordnande av universitetscirklar, skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, till anordnande av tre s. k. universitetscirklar för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 3,900 kronor att fördelas enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t finner gott meddela, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att med anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herr Oscar Olssons ovan nämnda motion (I: 94), i vad den avser anslag till anordnande av s. k. universitetscirklar, för berörda ändamål för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 13,000 kronor att fördelas enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t finner gott meddela.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 102 Ja och 123 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 77 Ja och 61 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .. 102 Ja och 123 Nej, sammanräkningen visade ..... 179 Ja och 184 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Sjätte omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 52, punkten 3).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Schedins m. fl. och herr Olssons i Högby ovanberörda motioner (I: 57 och II: 82), i vad densamma skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag, till understöd åt föreningar, som anordna god orkestermusik för allmänheten, samt till inspektion av ifrågavarande föreningars och orkestrars verksamhet anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag å 67,500 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att med anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till herr Schedins m. fl. och herr Olssons i Högby ovanberörda motioner I: 57 och II: 82, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till understöd åt föreningar, som anordna god orkestermusik för allmänheten, samt till inspektion av ifrågavarande för-

eningars och orkestrars verksamhet anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag å 57,000 kronor.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 92 Ja och 132 Nej, varjämte 2 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 76 Ja och 64 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller ... 92 Ja och 132 Nej, sammanräkningen visade ..... 168 Ja och 196 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Sjunde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 52, punkten 4).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med bifall till herr Gabrielssons m. fl. och herr Wiklunds m. fl. ovannämnda motioner I: 53 och II: 89, anvisa ett extra anslag å 4,000 kronor för budgetåret 1927—1928 att utgå till Västerbottens läns hembygdsförening för arkeologiska och etnografiska forskningar samt undersökningar rörande västerbottniskt landsmål att användas i huvudsaklig överensstämmelse med den av föreningen i dess underdåniga skrivelse av den 3 december 1925 framlagda plan, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå herr Gabrielssons m. fl. och herr Wiklunds m. fl. motioner I: 53 och II: 89.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 46 Ja och 180 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 48 Ja och 94 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller ..... 46 Ja och 180 Nej, sammanräkningen visade ..... 94 Ja och 274 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Åttonde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 52, punkten 5).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, i anledning av herrar J. P. Johanssons och H. Anderssons ovannämnda motion I: 98, till Heimbygda, hembygdsvårdande förening för Jämtland och Härjedalen, anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 4,000 kronor att användas till

främjande av kulturhistorisk forskning rörande Jämtland och Härjedalen,
röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit herrar J. P. Johanssons och H. Anderssons ovannämnda motion I: 98.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 47 Ja och 178 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 43 Ja och 96 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .... 47 Ja och 178 Nej,
sammanräkningen visade ..... 90 Ja och 274 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nionde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 68, punkten 1).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., nu 1,150,000 kronor, med 150,000 kronor till 1,000,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren minskat ordinarie förslagsanslaget till inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., nu 1,150,000 kronor, med 250,000 kronor till 900,000 kronor.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 117 Ja och 109 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 101 Ja och 40 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller ... 117 Ja och 109 Nej,
sammanräkningen visade ..... 218 Ja och 149 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Tionde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 68, punkten 2).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med bifall till de av herr Trygger m. fl. och herr Lindman m. fl. väckta motionerna I: 77 och II: 91 samt med avslag å den av herr Lindhagen väckta motionen I: 171

till det *frivilliga skytteväsendets befrämjande* för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 500,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren med bifall till den av herr Lindhagen väckta motionen I: 171 avslagit såväl det av Kungl. Maj:t framställda förslaget som de av herr Trygger m. fl. och herr Lindman m. fl. väckta motionerna I: 77 och II: 91 om anvisande av anslag för budgetåret 1927—1928 för det frivilliga skytteväsendets befrämjande.»

Sedan efter given varsel kammiarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 107, Ja och 118 Nej, varjämte 1 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 90 Ja och 50 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller ... 107 Ja och 118 Nej, sammanräkningen visade ..... 197 Ja och 168 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Elfte omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 69).

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag, må *dels* för ändrings- och reparationsarbeten m. m. i Rosenhaneska huset för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 159,000 kronor; *dels ock* för påbörjande av dylika arbeten m. m. i gamla kungshuset för samma budgetår anvisa ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att icke bifalla *dels* Kungl. Maj:ts förslag om anslag för reparations- och ändringsarbeten m. m. i Rosenhaneska huset, *dels ock* Kungl. Maj:ts framställning om anslag för påbörjande av dylika arbeten m. m. i gamla kungshuset.»

Sedan efter given varsel kammiarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 102 Ja och 117 Nej, varjämte 5 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 103 Ja och 31 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller ... 102 Ja och 117 Nej, sammanräkningen visade ..... 205 Ja, och 148 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

§ 4.

Herr statsrådet *Rosén* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition, nr 245, angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och staden Ystad. Denna proposition bordlades.

§ 5.

Föredrogos var för sig de på kammarens bord liggande motionerna; och remitterades därvid

till statsutskottet motionerna:

nr 466 och 467 av herr *Dahlén m. fl.*; och

nr 468 av herr *Hage*; samt

till första särskilda utskottet motionerna:

nr 469 av herr *Hage*;

nr 470 av herrar *Norsell* och *Morfeldt*;

nr 471 av herr *Laurén m. fl.*;

nr 472 av herr *Laurén*; och

nr 473 av herr *Andersson* i Tungelsta.

§ 6.

Vidare föredrogos, men bordlades åter bevillningsutskottets betänkande nr 38, bankoutskottets utlåtanden nr 32—35 och andra lagutskottets utlåtande nr 25.

§ 7.

Avlämnades följande motioner nämligen av:

herr *Hansson* i Stockholm *m. fl.*, nr 474, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 230, med förslag till överenskommelse angående kronans gruvegendom i Skelleftefältet;

herr *Hage*, nr 475, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 241, med förslag till överenskommelse med Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag, Aktiebolaget Gellivare Malmfält, Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund och Norrbottens Järnverks Aktiebolag; och

herr *Carlsson-Frosterud m. fl.*, nr 476, om avslag å sistnämnda proposition.

Nämnda motioner bordlades.

§ 8.

Herr förste vice talmannen meddelade, att herr statsrådet och chefen för socialdepartementet tillkännagivit, att han vid kammarens sammanträde lördagen den 23 i denna månad ämnade besvara herr *Sjöströms* interpellation angående arbetslöshetskommissionens verksamhet.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 5.2 e. m.

In fidem
Per Cronvall.